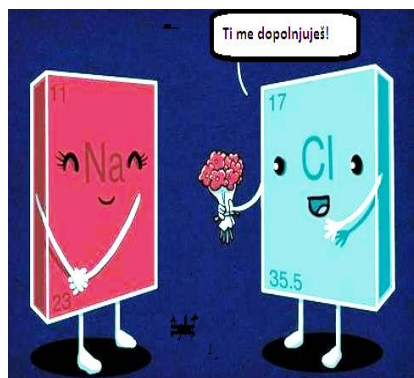
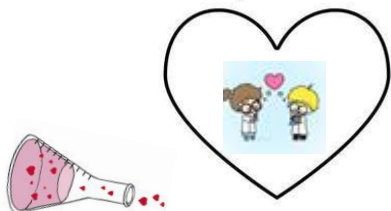

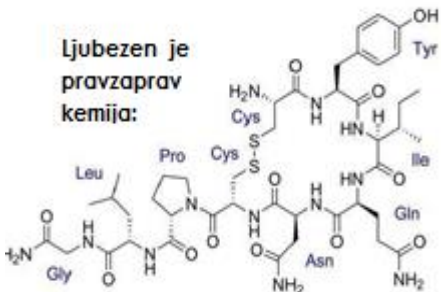
MALO ZA ŠALO, MALO ZA RES

Na kaj pomislimo ob besedi ljubezen?

Nejc in Anja se pogovarjata.
Nejc pravi: »Imam dobro novico. Učitelj je rekel, da pišemo test, pa naj sije sonce ali pa dežuje.«
Anja: » In zakaj je to dobra novica?«
Nejc: »Zato, ker sneži.«

Ljubezen je pravzaprav kemija:

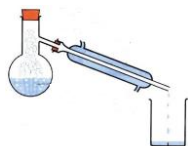

KEMIJSKE NOVICE

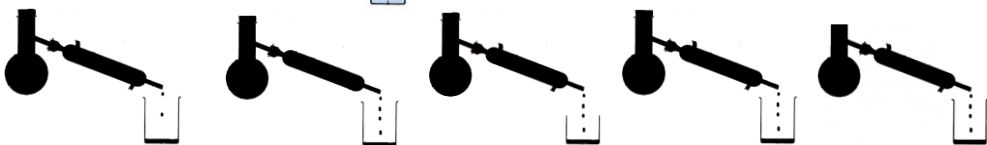
OŠ Milojke Štrukelj Nova Gorica/št. 25 – april 2015

Bliža se čas odločitve. Devetošolci ste že izbrali srednjo šolo, osmošolci pa se odločate, katere izbirne predmete boste obiskovali v naslednjem šolskem letu. Na kemijskem področju že od začetka devetletke ponudimo izbirni predmet Poskusi v kemiji. V letošnjem šolskem letu se je za ta predmet odločilo kar 43 devetošolcev, tako da so bili razdeljeni v tri skupine. Že samo ime pove, da pri tem predmetu večino ur eksperimentiramo. Razlika med eksperimentiranjem pri pouku kemije in izbirnim predmetom je v tem, da so tu manjše skupine, kar pomeni, da delamo v dvojicah. Poleg tega so eksperimenti, ki jih izvajamo, zanimivi, atraktivni in tudi praktični. Ker smo oblečeni v halje, se počutimo kot v pravem laboratoriju. Z izvajanjem poskusom naše znanje kemije dopolnjujemo, utrjujemo in razvijamo spretnosti pri rokovanju z laboratorijskim priborom. Vsako leto si ogledamo tudi kemijski laboratorij v proizvodnji. Osmošolci, vabljeni!

SENCE APARATURE

Prikazano imaš aparaturu za destilacijo. Katera senca je prava?

Obkroži rešitev.

Rešitev oddaj v škatlico v kemijski učilnici. Žrebanje bo 24. 4. 2015.

Dobitnika čaka praktična nagrada.

Ime in priimek: _____ razred: _____

7. marca 2015 se je v Ajdovščini odvijal festival Labirint. To je festival, kjer osnovnošolci pokažejo svojo domišljijo in ideje ali pa pripravijo raziskovalno nalogo, ki jo kasneje predstavijo žiriji. Tekmovalci smo se na ta dan že zjutraj odpravili na avtobusno postajo, od koder smo imeli organiziran prevoz v Ajdovščino. Ko smo prispeli do tamkajšnje osnovne šole, so nas najprej razdelili v skupine glede na starost in vrsto naloge. Po uvodni predstavitvi žirije smo začeli z delom. Nekateri smo predstavljali raziskovalne naloge, nekateri pa so s svojo iznajdljivostjo in domišljijo izdelovali priročne stvari. Vse to je trajalo do 14. ure. Nato smo se odpravili v sosednjo Srednjo šolo Veno Pilon, kjer so nam postregli s kosilom. Imeli smo nekaj premora, da smo se lahko malo sprostili in uživali v lepem vremenu. V času odmora so učitelji vse izdelke prenesli v osrednji prostor, kjer so razstavili dela in naloge udeležencev. Najprej so nam otroci iz pevskega zbora zapeli himno festivala Labirint, nato pa so se začele razglasitve za vsako področje posebej. Žirija je razglasila prejemnike zlatih priznanj. Nekaj naših učencev je prejelo priznanje, kar pomeni uvrstitev na državno tekmovanje. V Novo Gorico smo prispeli ob 15. uri. Tekmovanja se je bilo vredno udeležiti. Spoznali smo veliko novega, si razširili obzorje, se med sabo pozabavali ter se imeli lepo. Dobili smo tudi praktična darila.

22. marec je bil na Konferenci Združenih narodov o okolju (UNCED) leta 1992 v Riu de Janeiru, v okviru Agende 21, predlagan kot dan, namenjen opozarjanju širše svetovne javnosti na omejenost naravnih vodnih virov in njihovo ogroženost.

Slovenija ima srečo, da je bogata z vodnimi viri in se po količini pa tudi po kakovosti vode uvršča v sam evropski vrh. Slovenska komunalna podjetja so ob svetovnem dnevu voda predstavila številne prednosti pitja vode iz pipe. Ta je bolj zdrava kot ustekleničena in boljša kot sladke ter gazirane pijače, saj ne vsebuje dodanih sladkorjev ali drugih dodatkov, ki škodijo človeškemu telesu. S pitjem vode iz pipe lahko prispevamo tudi k zmanjševanju plastičnih odpadkov in posegamo po cenovno ugodnejši izbiri, saj je voda iz pipe v Sloveniji povprečno 225-krat cenejša od tiste v plastenki. Voda od vseh pijač najbolj odžaja, dobro vpliva na počutje, blaži glavobole in druge težave, pomaga pri uravnavanju telesne teže in podobno. Voda iz pipe je pri nas ugodna in dostopna, za zdaj ni bojazni, da bi je zmanjkalo, je pa tudi najbolj ekološka, saj ne proizvaja odpadkov.

Zavedajte se, da kar 18 odstotkov svetovnega prebivalstva dostopa do pitne vode nima, zato bodite veseli, da jo imate doma na pretek. Če že potrebujete plastenko, v kateri s seboj nosite vodo, pa si priskrbite takšno za večkratno uporabo, ki ne vsebuje škodljivih snovi.

Svetovni dan voda smo simbolično obeležili tudi na naši šoli. Na hodniku šole, kjer je razstavna miza, smo imeli možnost okusiti studenčnico izpod Kolovrata.

Priznanja na kemijskem področju

1. Državno tekmovanje iz znanja kemije

Srebrno Preglovo priznanje

Ela Debeljak

Na državno tekmovanje se uvrstijo tisti učenci, ki dosežejo 80 % točk na šolskem tekmovanju. Iz devetega razreda so se tako uvrstili štirje učenci, a najuspešnejša med njimi si bila prav ti.

Koliko časa si se pripravljala?

Pred tekmovanjem smo imeli enkrat do dvakrat tedensko dodatne ure z učiteljico kemije.

Kje je bilo letošnje tekmovanje iz kemije?

Potekalo je na OŠ Ivana Roba v Šempetru pri Gorici, kamor smo se peljali kar z mestnim avtobusom.

Nam lahko opišeš potek državnega tekmovanja.

Zbrali smo se v avli, kjer nas je pozdravila ravnateljica in nam predstavila šolo in potek tekmovanja. Nato smo šli v učilnice, vzeli pripravljeno malico ter začeli smo pisati. Ko smo oddali teste, smo odšli v avlo, kjer smo počakali učiteljico.

So se ti zdele naloge težke, kako ti je šlo?

Ko sem končala pisati, se mi je zdelo, da mi je šlo zelo slabo. Ko so pa objavili rezultate, sem bila presenečena, da mi je šlo tako dobro. Dosegla sem 86 % in dobila srebrno priznanje.

Glede na tvoje uspehe pri kemiji (lani zlato priznanje, letos srebrno) sklepam, ti je kemija všeč. Ali boš tudi v srednji šoli tekmovala iz tega predmeta?

Verjetno, da ja. Odvisno, ali mi bo kemija všeč tudi v gimnaziji.

2. Tekmovanje Festival Labirin

Zlato priznanje za raziskovalno nalogo

Pia Uran in Ivana Bašin

Na festivalu Labirint so sodelovali učenci od prvega do devetega razreda s praktičnimi izboljšavami, filmi, z roboti, inovacijami in raziskovalnimi nalogami. Naša šola je sodelovala z dvema, ena je bila na kemijskem področju.

Kakšna je bila tema vajine raziskave?

Raziskovali sva, kako naravna barvila reagirajo na kisle in bazične raztopine.

Kje je tekmovanje potekalo?

Raziskovalno nalogo sva predstavili na OŠ Ajdovščina ter na Srednji šoli Veno Pilon v Ajdovščini.

Koliko časa ste opravljali raziskovalno nalogo?

Poskuse sva opravili v štirih dneh, nato pa sva naredili še analizo rezultatov.

Kako je bilo predstaviti nalogo pred komisijo?

Na začetku je bilo malo treme, vendar sva se odrezali zelo dobro. Skoraj brez napak, saj sva se pred tem veliko pripravljali in vadili. Bilo je sproščeno. Zelo sva se razveselili zlatega priznanja.

Kakšna je bila konkurenca?

Vsi so bili zelo dobri. Njihove naloge so bile res zanimive.

Vajina naloga se je uvrstila na državno srečanje mladih raziskovalcev. Kakšna pričakovanja imata?

Upava, da naju bodo povabili v Mursko Soboto, kjer bova pokazali, kako lepe barve tvori barvilo vijolic v kisli in bazični raztopini. Povabilo bi nama predstavljalo eno novo izkušnjo.

Kemijska delavnica

KEMIJSKI POSKUS v domači kuhinji

Lava - lučka

Potrebuješ:

- plastenko
- 1 dl vode
- $\frac{3}{4}$ l olja
- jedilno barvo
- šumeče tabletko

Postopek:

V plastenko nalij vodo. Previdno dodaj olje tako, da dobiš dve plasti. V zmes kani nekaj kapljic jedilne barve. Ko vsa barva pronica do vode, narahlo pomešaj, da se porazdeli po vodi in jo obarva. Nato dodaj šumečo tabletko. In reakcija se začne. Barvne kapljice se dvigajo in spuščajo po celotni tekočini.

Če želiš, da je efekt še večji, plastenko postavi na luč.

V samo zmes lahko dodaš še bleščice in bleščiča lava vam tako krasi sobo.

Ko se šumeča tabletko porabi, dodaj novo. To lahko ponavljaš v nedogled.

16. 3. 2015 smo učenci in učenke 9. c razreda izdelovali sivkino, ognjičevo in kamilično kremo. Te so bile namenjene za prodajo na dobrodelni prireditvi Ključ za upanje, ki se je na naši šoli odvijala v četrtek, 19. 3. 2015. Recept je zelo preprost in uporaben. Najprej smo v čašo nalili olivno olje, uporabimo lahko tudi kakšno drugo olje, dodali smo cvetove sivke, ognjiča ali kamilice. Zmes smo

pristavili na ogenj in pričeli s kuhanjem. Istočasno smo mešali, merili temperaturo in skrbeli, da ta ni preseгла 65 °C. Po dvajsetih minutah kuhanja in neprestanega mešanja smo čašo odstavili z ognja in vanjo stresli čebelji vosek, ki se je ob nadaljnjem mešanju raztopil. Na koncu smo dodali še malo arome in počakali, da se je krema, ki smo jo prej dali v posodico, ohladila. Nazadnje smo ohlajeno kremo pokrili s pokrovčkom in nanjo prilepili nalepko, na kateri je bilo zapisalo ime kreme. Poudariti moramo, da so v receptu samo naravne sestavine, zato naš izdelek podpira naravne funkcije kože. Sivkina oz. lavandina krema pospešuje obnavljanje poškodovane kože. Ognjičeva vlaži in spodbuja obnavljanje, kamilična pa zmanjšuje vnetje in razdraženost kože. Med izdelovanjem kreme je prišel tudi fotograf in novinar Primorskih novic, ki nas je fotografiral med pripravo kreme in intervjuval

učiteljico Darjo Kašček, ki nam je bila mentorica pri tem projektu. V sredo, 18. 3. 2015, je bil namreč v Primorskih novicah članek o naši šolski prireditvi in o dejavnostih, ki so se vzporedno odvijale, med drugim tudi naša delavnica. Med izdelovanjem smo uživali in se zabavali, zato naslednjič zagrabi to priložnost tudi ti in se nam pridruži!